

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

PRZECIWDZIAŁANIE UCIAŹLIWOŚCI ZAPACHOWEJ POWIETRZA

Jest tak

Problem z uciążliwością zapachową w kraju

➤ Ilość skarg wpływających do WIOŚ i GIOŚ:

2010 r. - 1134 z zakresu zanieczyszczenia powietrza, w tym 517 dot. uciążliwości zapachowej (45,6 %) (**7,9** % wszystkich skarg),

2011 r. - 1316 z zakresu zanieczyszczenia powietrza, w tym 738 dot. uciążliwości zapachowej (56,1 %) (**9,6** % wszystkich skarg),

2012 r. - 1323 z zakresu zanieczyszczenia powietrza, w tym 869 dot. uciążliwości zapachowej (65,7 %) (**10,6**% wszystkich skarg),

➤ interpelacje poselskie oraz zapytania senatorskie: 12 – II połowa 2012 r., 15 od początku 2013 r.

Najczęściej zgłaszane skargi

- Fermy drobiu, trzody chlewnej, zwierząt futerkowych;
- Oczyszczalnie ścieków;
- Przetwarzanie odpadów (składowanie, kompostowanie, fermentacja);
- Stosowanie nawozów naturalnych (obornik, gnojowica).

Przykład – powiat Żuromiński

- na terenie powiatu Żuromińskiego znajduje się, (stan na dzień 31 grudnia 2012 r.), 21 ferm drobiu wymagających pozwolenia zintegrowanego o łącznej obsadzie 2,927 mln sztuk;
- Oprócz instalacji IPPC na terenie powiatu Żuromińskiego zlokalizowanych jest również ok. 100 instalacji do chowu lub hodowli drobiu o obsadzie mniejszej niż 40 000 stanowisk, zaliczanych do przedsięwzięć zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397).

Źródła uciążliwości zapachowej

Nieantropogeniczne: procesy gnilne, kwitnienie roślin.

Antropogeniczne: praktycznie wszystkie rodzaje działalności człowieka

- produkcja rolna, w tym szczególnie zwierzęca - istotne znaczenie będą miały głównie duże fermy produkcyjne, zlokalizowane w niedalekiej odległości od zabudowań;
- przemysł spożywczy, głównie te sektory, które wykorzystują, lub, w przypadku których produktem ubocznym są aromatyczne związki, w szczególności przemysł browarniczy, spirytusowy, gorzelnie, produkcja octu, produkcja olejów roślinnych;
- przemysł chemiczny, w tym szczególnie synteza organiczna, produkcja kosmetyków, barwników, lakierów, rozpuszczalników;
- zagospodarowanie odpadów, w tym szczególnie kompostowanie i spalanie odpadów;
- przemysł paszowy, w tym także utylizacja odpadów zwierzęcych;
- oczyszczalnie ścieków.

Biorąc po uwagę ciągle rozwój technologii, powyższej listy nie można uznać za zamkniętą.

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Prawo ochrony środowiska zawiera w artykule 222 upoważnienie **fakultatywne** dla Ministra Środowiska do wydania rozporządzenia w sprawie wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metod oceny zapachowej jakości powietrza.

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Art. 144

1. Eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
2. Eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna, z zastrzeżeniem *ust. 3*, powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Jeżeli w związku z funkcjonowaniem instalacji utworzono obszar ograniczonego użytkowania, eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza tym obszarem.

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Art. 220

1. Wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów z instalacji wymaga pozwolenia
  - z wyjątkiem wskazanych przypadków w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881)
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95 poz. 558)

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Art. 222

1. W razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń:
    - a) wartości odniesienia substancji w powietrzu,
    - b) wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Nr 16, poz. 87)

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 130 poz. 880)

Aktualne zapisy w ustawie Poś dotyczące uciążliwości zapachowej

Działania w sprawie ograniczenia uciążliwości zapachowej mogą być realizowane na podstawie:

- art. 362 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Poś, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
- na podstawie art. 378 ust. 1 ustawy Poś, organem ochrony środowiska, właściwym w sprawie, o której mowa powyżej, jest starosta;
- zgodnie z art. 363 ustawy Poś, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Najważniejsze inne akty prawne w tym zakresie

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033) – reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczanie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4, poz. 44), wydane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.).

Najważniejsze akty prawne w tym zakresie

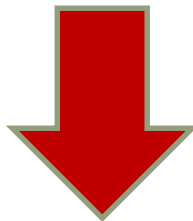
Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.):

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 877, zm. Dz. U. z 2009 r. Nr 108, poz. 907) - sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych (zbiorniki i płyty na odchody zwierzęce);
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063).
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.)

Dodatkowo funkcjonuje tzw. Kodeks dobrej praktyki rolniczej.

Dotychczasowe prace resortu środowiska

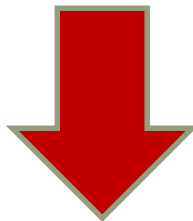
- projekty rozporządzeń wykorzystujące badanie uciążliwości zapachu metodą sensoryczną (zarzuty: znaczny błąd powtarzalności wyników, co może być przyczyną odwołań i skarg);
- projekty rozporządzeń wykorzystujące stężenia konkretnych substancji zapachowoczynnych (zarzuty: nie uwzględnia wszystkich aspektów uciążliwości zapachowej);
- projekt założeń do ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej.

Główne problemy

- Zbyt duża koncentracja ferm hodowlanych w niektórych gminach! (np. Powiat Żuromiński)
- Zbyt małe odległości pomiędzy budynkami mieszkalnymi a zakładami!
- Sytuowanie zakładów produkcyjnych, instalacji w pobliżu obszarów mieszkalnych i na odwrót!
- Wyłączanie w zakładach systemów filtrujących powietrze!
- Brak stosowania zaleceń Dobrej praktyki rolniczej!

Najważniejsze pytania

- Czy w ogóle potrzebna jest spec ustawa regulująca kwestie uciążliwości zapachowej?
- Może wystarczy tylko modyfikacja istniejącego prawa?
- Jakie będą koszty wprowadzenia nowego prawa?
- Czy jest akceptacja społeczna dla wprowadzanych zmian?
- Czy nowa regulacja nie będzie narzędziem do załatwiania porachunków sąsiedzkich?
- Czy nie trzeba będzie zamykać zakładów i zwiększać bezrobocie?

Možna tak

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ